

CUPRINS

Capitolul 1

CONȚINUTUL ȘI ROLUL RELAȚIILOR FINANCIARE

ȘI VALUTARE INTERNAȚIONALE..... 9

1.1. Internaționalizarea economiei – trăsătură definitorie a lumii contemporane 9

1.2. Privire generală asupra activității financiar-monetare internaționale 11

Capitolul 2

EVOLUȚIA ȘI TENDINȚELE FENOMENULUI FINANCIAR-VALUTAR

INTERNAȚIONAL 15

- ☐ Primele mari fluxuri financiare și monetare internaționale
și lunga “domnie” a etalonului-aur..... 16
- ☐ 1920 – 1940: Perioada marilor încercări pe plan politic
și economico-financiar: restricții, crize, confruntări..... 18
- ☐ BRETTON WOODS: Noua ordine monetară
care instituie hegemonia dolarului..... 23
- ☐ Avatarurile valutelor cheie și sfârșitul prematur
al lui “Gold Exchange Standard” 30
- ☐ Eșecul încercărilor de resuscitare a parităților fixe
și generalizarea unui nou început 39
- ☐ O sumară “balanță” a avantajelor și neajunsurilor
celor două sisteme: al cursurilor fixe și al cursurilor flotante 43
- ☐ Cursurile flotante într-un deceniu de crize și reconsiderări 44
- ☐ Politica dolarului puternic sau reconsiderarea principiului F.M.I.
de încurajare a competiției prin performanțe economice și tehnice, nu prin preț..... 50
- ☐ O revenire discretă la “spiritul de la Bretton Woods”,
în condițiile imposibilei stabilizări a dolarului..... 60
- ☐ Repere noi la tangența mileniilor: schimbări de locuri
în ierarhia economică planetară, consacrarea caracterului multipolar
al sistemului financiar și monetar internațional 63
- ☐ Dilema candidaților la U.E.: să “atace” acum, ori să amâne aderarea
la Uniunea Economică și Monetară?..... 67

Capitolul 3**ACTIVITATEA FINANCIAR-VALUTARĂ INTERNAȚIONALĂ****A ROMÂNIEI 75**

- 3.1. Evoluția activității financiar-valutare în țara noastră 75
- 3.2. Organizarea activității financiar-valutare în România 77
- 3.3. Deciziile financiar-valutare internaționale 83

Capitolul 4**MIJLOACE ȘI INSTRUMENTE DE PLATĂ INTERNAȚIONALE 85**

- 4.1. Valutele 85
- 4.2. Monedele internaționale 87
- 4.3. Devizele 95
- 4.4. Derularea în România a operațiunilor cu mijloace de plată străine 109
- 4.5. Convertibilitatea monedei naționale 111

Capitolul 5**PIAȚA VALUTARĂ 115**

- 5.1. Caracteristicile și rolul pieței valutare 115
- 5.2. Principalele categorii de operatori pe piața valutară 117
- 5.3. Operațiuni desfășurate pe piețele valutare 121
 - 5.3.1. Operațiuni de acoperire a riscului valutar 126
 - 5.3.2. Speculația valutară 127
 - 5.3.3. Arbitrajul valutar 129
- 5.4. Piața valutară în România 130
- 5.5. Mecanismul cursului valutar 136
 - 5.5.1. Categoriile de cursuri valutare 137
 - 5.5.2. Metode aplicate în determinarea cursului valutar 142

Capitolul 6**TEHNICA TRANZACȚIILOR LA TERMEN 149**

- 6.1. Principalele caracteristici ale tranzacțiilor la termen 149
- 6.2. Contractele la termen forward 151
- 6.3. Contractele la termen futures 152
 - 6.3.1. Mecanismul de tranzacționare pe piața futures 153
 - 6.3.2. Asemănări și deosebiri între contractele forward și contractele futures 158
- 6.4. Contractele futures pe valute 159
 - 6.4.1. Geneza și caracteristicile contractelor futures pe valute 160
 - 6.4.2. Categoriile de contracte futures tranzacționate în România 163
 - 6.4.2.1. Terminologia utilizată pe piața futures în România 164

6.4.2.2. Contractele futures pe valute.....	166
6.4.2.2.1. Metodologia de tranzacționare pe piața futures în România.....	168
6.4.2.2.2. Hedging și speculație pe piața futures a contractelor în valută, în România.....	171

Capitolul 7

MODALITĂȚI DE PLATĂ UTILIZATE ÎN SCHIMBURILE ECONOMICE

INTERNAȚIONALE..... 177

7.1. Caracterizare generală.....	177
7.2. Acreditivul documentar	178
7.2.1. Definiție și caracteristici	178
7.2.2. Părțile implicate în derularea unui acreditiv documentar	179
7.2.3. Elementele acreditivului documentar	181
7.2.4. Clasificarea acreditivului documentar	182
7.2.5. Documente prevăzute în acreditivul documentar	187
7.2.6. Derularea plății prin acreditiv documentar	190
7.3. Incasso-ul documentar	206
7.3.1. Definiție și caracteristici	206
7.3.2. Părțile implicate în derularea unui incasso documentar	207
7.3.3. Elementele incasso-ului documentar	208
7.3.4. Mecanismul derulării plății prin incasso documentar.....	209
7.4. Ordinul de plată.....	214
7.5. Scrisoarea de garanție bancară	218
7.5.1. Definiție și caracteristici	218
7.5.2. Principalele tipuri de garanții utilizate în comerțul exterior	219
7.6. Mecanismul plăților prin clearing (cliring)	223

Capitolul 8

ECHILIBRUL FINANCIAR-VALUTAR. BALANȚA DE PLĂȚI EXTERNE..... 229

8.1. Conținutul și trăsăturile echilibrului financiar-valutar.....	229
8.2. Lichiditatea și solvabilitatea internațională	231
8.3. Balanța de plăți externe – instrument de cuantificare a echilibrului valutar	234
8.3.1. Terminologia utilizată în cadrul balanței de plăți externe	236
8.3.2. Structura balanței de plăți externe	238
8.4. Reflectarea activității financiar-valutare a României prin intermediul balanței de plăți externe.....	243
8.5. Eficiența macroeconomică a operațiunilor de comerț exterior	252

Capitolul 9**ORGANISME FINANCIAR-MONETARE INTERNAȚIONALE****ȘI REGIONALE 257**

9.1. Unele considerente cu privire la încercările de a se institui o nouă ordine financiară internațională	257
9.2. Cadrul organizatoric actual al activității financiar-valutare internaționale	261
9.2.1. Agențiile specializate ale Organizației Națiunilor Unite	261
9.2.1.A. Fondul Monetar Internațional	262
9.2.1.B. Grupul Băncii Mondiale	281
9.2.2. Instituții financiar-valutare (monetare) regionale.....	298
9.2.2.A. Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare	299
9.2.2.B. Banca Europeană de Investiții	305
9.2.2.C. Banca Reglementelor Internaționale.....	309
9.2.2.D. Banca Africană pentru Dezvoltare	312
9.2.2.E. Banca Americii Centrale pentru Integrare Economică	315
9.2.2.F. Banca Arabă pentru Dezvoltare Economică în Africa.....	315
9.2.2.G. Banca Interamericană de Dezvoltare	315
9.2.2.H. Fondul Monetar Arab.....	319
9.2.2.I. Sistemul Monetar European	319

Bibliografie.....321